

قناعت : گنجی پنهان در عمق وجود

دکتر بصیر کامجو

قناعت، گوهر تابناکی است که در تار و پود فرهنگ‌ها و اندیشه‌های بشری، از دیرباز تا کنون، خوش می‌درخشد. این فضیلت والا، نه تنها در سپهر ادیان و مذاهب، بلکه در پهنه دانش و فلسفه نیز، همواره مورد ستایش و تأکید قرار گرفته است.

قناعت، رهایی از بند آز و طمع است. گویی که انسان، با این خصلت نیکو، زنجیرهای زیاده‌خواهی را از پای جان خود می‌گسلد و به وادی آرامش و خوشبختی گام می‌نهد. قناعت، به معنای بسنده کردن به ضروریات زندگی و پرهیز از اسراف و تبذیر است. نه آنکه از تلاش برای بهبود زندگی دست کشیم، بلکه آنکه از زیاده روی و هدر دادن نعمت‌ها بپرهیزیم و به آنچه داریم، خرسند باشیم.

انسان قانع، همچون مدیری خردمند، منابع مالی خود را به درستی سامان می‌دهد و از آنها به نیکوترین وجه بهره می‌گیرد. او از اسراف و تبذیر دوری می‌گزیند و همواره در پی یافتن راه‌هایی برای کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری است.

مال و منال، در نظر انسان قانع، نه هدف، که وسیله‌ای برای رسیدن به اهداف متعالی است. او می‌داند که خوشبختی و سعادت، در گرو مال‌اندوزی نیست، بلکه در گرو خشنودی از داشته‌ها و تلاش برای کمال است.

از دیدگاه اخلاقی، قناعت، نشانه‌ای از تقوا و پرهیزکاری است. انسان قانع، از گناهان و نافرمانی‌ها دوری می‌جوید و در پی کسب رضایت وجدان و آرامش دنیای درون است. او همواره شکرگزار نعمات داده شده است و از آنها به بهترین گونه استفاده می‌کند.

انسان قانع، در برابر سختی‌ها و مشکلات، شکیب است. او می‌داند که فراز و نشیب، جزئی از زندگی است و با توکل به ذات حق، از پس هر مشکلی برمی‌آید.

آرامش روانی، ارمغان گرانیهای خوشنودی است. انسان خشنود، از دغدغه‌های بی‌مورد درباره آینده رهاست و از هر دم روزگار، به بهترین شکل لذت می‌برد.

سنایش و بزرگداری به حقوق دیگران، از دیگر ویژگی‌های انسان قانع است. او می‌داند که همه انسان‌ها برابرند و هر کسی حق دارد با عزت و شرافت زندگی کند.

انسان قانع، روابط اجتماعی مستحکمی دارد. او به دیگران یاری می‌رساند و از یاری دیگران بهره‌مند می‌شود. او می‌داند که همکاری و همیاری، کلید موفقیت در زندگی است.

در نهایت، قناعت، فضیلتی جامع است که تمام پهلوی‌های زندگی انسان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. انسان قانع، از زندگی لذت بیشتری می‌برد، به موفقیت‌های بیشتری دست می‌یابد و به جامعه خود خدمتی شایان می‌کند.

